

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la cererile de recuzare a judecătorilor Stela Procopciuc, Ion Malanciuc și Diana Stănilă,

în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Victoria Sanduța împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la contestarea actului administrativ individual,

*(Dosarul nr. 3d-52/24
PIGD 2-24083516-01-3d-29072024)*

Lipsa temeiurilor de recuzare a judecătorilor, invocarea neîntemeiată a prevederilor art. 50 din Codul administrativ.

15 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în ședința publică cererea depusă de Victoria Sanduța cu privire la recuzarea judecătorilor Curții Supreme de Justiție – Stela Procopciuc, Ion Malanciuc și Diana Stănilă de la examinarea cauzei,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Oxana Parfeni, *Președinte*,
Alexandru Negru,
Gheorghe Stratulat, *judecători*,

Boico Marianna, *grefier*.

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 29 iulie 2024, Victoria Sanduța a depus o acțiune împotriva Consiliului Superior al Magistraturii solicitând:

- anularea actului administrativ individual defavorabil emis de Consiliul Superior al Magistraturii la 1 iulie 2024, și anume, hotărârea prin care s-a respins cererea judecătorului Victoria Sanduța privind înaintarea propunerii repetate Președintelui Republicii Moldova de numire în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă și s-a propus eliberarea din funcția de judecător al Judecătoriei Chișinău în temeiul art. 25 alin. (1) lit. k) din Legea cu privire la statutul judecătorului, în vigoare până la 26 august 2022;
- obligarea Consiliului Superior al Magistraturii de a emite actul administrativ individual favorabil privind propunerea repetată Președintelui Republicii Moldova a judecătorului Victoria Sanduța pentru numirea în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă.

2. Prin încheierea din 9 aprilie 2025, Curtea Supremă de Justiție a informat participanții la proces că cauza urmează să fie examinată în ședință publică la 15 mai 2025, începând cu ora 14:30, în sala nr.4, în incinta Curții Supreme de Justiție. De asemenea, s-a explicat că participanții trebuie să transmită Curții Supreme de Justiție, prin poșta electronică, până la data de 5 mai 2025 inclusiv, sub sancțiunea decăderii, toate cererile, recuzările, obiecțiile sau excepțiile, precum și orice probe sau înscrisuri suplimentare.

3. În data de 5 mai 2025, prin intermediul poștei electronice, Victoria Sanduța a depus trei cereri de recuzare a judecătorilor Ion Malanciuc, Stela Procopciuc și Diana Stănilă.

4. În cererea de recuzare a judecătorului Ion Malanciuc, reclamanta a invocat existența unei relații personale ostile și conflictuale cu judecătorul,

rezultată din dezbateri tensionate purtate pe grupul de comunicare „Judecători MD” în legătură cu propunerea sa de amânare a alegerilor membrilor CSM. Reclamanta susține că judecătorul Ion Malanciuc s-ar fi antepunat public asupra poziției sale în legătură cu aceste alegeri printr-o postare pe Facebook cu caracter depreciativ. De asemenea, invocă o stare de dependență profesională și financiară a acestuia față de pârâțul CSM, urmare a transferului temporar al judecătorului la Curtea Supremă de Justiție, dispus de aceeași instituție.

5. În cererea de recuzare a judecătoarei Stela Procopciuc, reclamanta a invocat existența unei atitudini personale ostile și părtinitoare, manifestate public de judecătoarea în cadrul Adunării Generale a Judecătorilor din 1 martie 2024, când aceasta ar fi susținut agresiv poziția pârâtului (CSM) și ar fi avut un comportament dezaprobat față de reclamantă. Separat, reclamanta a notat că judecătoarea Stela Procopciuc a fost numită președinte interimar al Curții Supreme de Justiție și a promovat în vetting, într-un context perceput ca fiind politic, ceea ce denotă o aparență de părtinire în favoarea Consiliului Superior al Magistraturii, ca parte în proces.

6. În cererea de recuzare a judecătoarei Diana Stănilă, reclamanta a invocat suspiciuni privind lipsa de imparțialitate a judecătoarei, pe motiv că aceasta a promovat recent în procedura de vetting, în cadrul unei comisii considerate ca fiind influențată politic, și că a susținut poziția Consiliului Superior al Magistraturii în chestiuni relevante pentru cauză. Potrivit reclamantei, judecătoarea Diana Stănilă nu poate examina obiectiv o cauză ce implică refuzul Președintelui Republicii Moldova de a o numi în funcție, întrucât acest refuz a fost susținut și motivat de Consiliul Superior al Magistraturii – instituție față de care ar exista, o afinitate instituțională sau de loialitate.

7. Cererile de recuzare a judecătorilor au fost întemeiate pe dispozițiile art.50 și art. 202 din Codul administrativ.

POZIȚIA PĂRȚILOR ÎN ȘEDINȚA PUBLICĂ

8. Reclamanta a susținut integral argumentele expuse în cererile de recuzare și a solicitat admiterea acestora.

9. Cererea de recuzare formulată împotriva doamnei judecător Stela Procopciuc, a fost completată cu argumente și probe suplimentare. Astfel, reclamanta a depus copia încheierii din 14 aprilie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care Ramona Victoria Strugariu a fost atrasă în calitate de terț în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea Victoriei Sanduța împotriva Consiliului Institutului Național al Justiției, având ca obiect anularea unui act administrativ. Reclamanta a invocat faptul că doamna judecător Stela Procopciuc este membră a Consiliului Institutului Național al Justiției, motiv pentru care consideră că există o relație de opoziție între aceasta și reclamantă. Pentru acest motiv, nu ar exista o atitudine de imparțialitate.

10. Reprezentantul pârâtului nu s-a prezentat în ședința publică de examinare a cererilor de recuzare, însă a depus în prealabil, în scris, opinii motivate pentru fiecare dintre cele trei cereri de recuzare, prin care a solicitat respingerea acestora ca fiind neîntemeiate. În toate cele trei opinii, CSM a invocat lipsa probelor concrete care să ateste motive reale și obiective de incompatibilitate în sensul art. 50 din Codul administrativ.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

11. Art. 202 alin. (1) din Codul administrativ:

„Judecătorul care examinează acțiunea în contencios administrativ trebuie să se abțină sau poate fi recuzat în baza temeiurilor prevăzute la art.49 și 50.”

12. Art. 49 din Codul administrativ:

„Într-o procedură administrativă, pentru o autoritate publică nu au dreptul să acționeze persoanele care:

a) însăși au statut de participant la procedura administrativă;

b) sunt membri de familie ai unui participant;

c) în virtutea legii sau în baza procurii/împuternicirii în baza semnăturii electronice, reprezintă în general sau în această procedură administrativă un participant;

d) sunt membri de familie ai reprezentantului unui participant în această procedură administrativă;

e) desfășoară activitate remunerată la un participant al procedurii administrative sau activează la el în calitate de membru al consiliului de conducere, al consiliului de supraveghere sau al unui alt organ de acest gen. Această prevedere nu se aplică persoanelor angajate la o instituție de drept public participantă la procedura administrativă;

f) în chestiunea respectivă au întocmit o expertiză sau au acționat în mod similar în afara calității lor funcționale/de serviciu.

Persoana care, prin activitate sau decizie, poate avea nemijlocit avantaje sau dezavantaje este asimilată participantului. Această prevedere nu se aplică dacă avantajul sau dezavantajul se bazează doar pe faptul că cineva face parte dintr-un grup de populație sau grup profesional ale cărui interese comune sunt atinse de chestiunea în cauză.”

13. Art. 50 alin. (1) și (2) din Codul administrativ:

„Pentru o autoritate publică într-o procedură administrativă nu pot acționa, de asemenea, persoanele în privința cărora există un motiv de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției. Motivul indicat la alin.(1) poate exista, în special, atunci când persoana care acționează pentru autoritatea publică:

a) întreține relații personale strânse cu un participant la procedura administrativă ori cu reprezentantul legal sau împuternicit al acestuia;

b) și-a expus părerea în public în mod depreciativ sau într-un alt mod ce poate fi contestat în privința unui participant la această procedură;

c) și-a expus părerea în public cu privire la finalitatea procedurii sau la aprecierea probelor până la încheierea procedurii;

d) are un interes economic sau personal față de rezultatul procedurii administrative.”

14. Art. 21 alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție:

”În cazul în care buna funcționare a Curții Supreme de Justiție este grav afectată din cauza numărului de posturi vacante, Consiliul Superior al Magistraturii poate transfera, cu titlu temporar, prin derogare de la prevederile Legii nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, din instanțele de nivel inferior judecători care corespund criteriilor legale de ocupare a funcției de judecător al Curții Supreme de Justiție. Transferul temporar va fi încetat la ocuparea a cel puțin 11 dintre posturile de judecător al Curții Supreme de Justiție, iar judecătorii temporar transferați revin în funcțiile deținute înaintea transferului”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

15. Recuzarea unui judecător este o măsură excepțională, ce presupune existența unor motive obiective și rezonabile care pot pune la îndoială imparțialitatea acestuia. În acest sens, art. 50 din Codul administrativ prevede că este suficientă nu doar lipsa imparțialității efective, ci și aparența acesteia, în măsura în care creează, în percepția unei persoane rezonabile și bine informate, o suspiciune legitimă asupra neutralității judecătorului. Totodată, jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului statuează că imparțialitatea trebuie analizată atât dintr-o perspectivă subiectivă (intenția judecătorului), cât și obiectivă (aparențele create de context).

16. *Cu privire la cererea de recuzare a judecătorului Ion Malanciuc*, reclamanta a invocat existența unei relații personale ostile, o pretinsă antepunțare și o stare de dependență instituțională.

17. În ceea ce privește primul motiv, instanța menționează că discuțiile dintre reclamantă și judecătorul Ion Malanciuc, purtate în cadrul grupului profesional de comunicare („Judecători MD”), nu depășesc cadrul unor dezbateri profesionale și colegiale. Deși erau contradictorii, aceste discuții nu sunt în măsură să releve o relație personală ostilă între cei doi. Respectivul discuții aveau ca obiect temeuri de amânare a Adunării Generale a Judecătorilor din data de 17 martie 2023. Acest schimb de opinii a avut loc în cadrul unui mediu profesional, nu au avut caracter sistematic și nu au depășit limitele unei interacțiuni politicoase sau cele ale eticii profesionale.

18. În condițiile expuse, Completul nu a putut reține ca fondat argumentul reclamantei precum că suspiciunea de lipsă de imparțialitate a judecătorului Ion Malanciuc, ar fi una obiectiv justificată. Ori, discuțiile și schimbul de opinii

dintre cei doi nu a depășit un prag minim, care să ateste existența unui conflict între ei.

19. Completul de judecată notează că relațiile de colegialitate tensionate sau divergențele de opinie exprimate într-un cadru profesional, precum grupurile de comunicare ale judecătorilor, nu pot constitui prin ele însele temei de recuzare, în lipsa unei conduite sistemice ostile sau a unui conflict personal concret, cu efect direct asupra imparțialității. Simpla exprimare a dezacordului profesional sau a unor opinii critice nu echivalează cu lipsa de imparțialitate.

20. Cu referire la pretinsa antepronunțare, se constată că postările menționate de reclamantă nu vizează fondul cauzei pendinte, nu exprimă o opinie anticipativă asupra soluției prezentului proces și nu pot fi relaționate cu actul contestat. Este important de a distinge faptul că postarea a fost făcută la 17 martie 2023, în contextul desfășurării Adunării Generale a Judecătorilor din aceeași dată. Conduita, pe care CSM a apreciat că ar constitui abatere de la regulile de etică și de la principiul legalității se referă la pretinse acțiuni ale reclamantei din cadrul Adunării Generale a Judecătorilor din 23 aprilie 2023 (a se vedea punctele 96–103 ale Hotărârii CSM nr. 373/24). În mod clar, discuțiile dintre cei doi judecători din data de 17 martie 2023 nu se puteau referi la situații ulterioare. Prin urmare, argumentul că la caz ar fi existat o antepronunțare asupra fondului cauzei de către judecătorul Ion Malanciuc este unul speculativ. Ori, a fost indicat că discuțiile aveau alt obiect și au fost purtate în alt context.

21. Referitor la susținerile privind dependența profesională și financiară, completul reține că transferul temporar al judecătorului la Curtea Supremă de Justiție s-a realizat în baza unui temei legal expres, prevăzut de Lege nr.65/2023, fără ca acest fapt să creeze un raport de subordonare ori un interes personal în soluționarea cauzei. În lipsa unor probe obiective privind influența pârâtului asupra judecătorului, aceste afirmații sunt apreciate ca speculative.

22. *Cu privire la cererea de recuzare a judecătoarei Stela Procopciuc*, reclamanta a invocat existența unei atitudini ostile exprimate public, o dependență politică, precum și derularea unui proces judiciar, obiectul căruia îl formează un act administrativ adoptat cu participarea judecătorului.

23. Completul de judecată remarcă că exprimarea unei opinii contrare poziției reclamantei în legătură cu o declarație propusă în cadrul Adunării Generale a Judecătorilor nu constituie, în sine, o manifestare de ostilitate personală. Exprimarea unei opinii în cadrul unui forum profesional, chiar dacă este fermă sau dezaprobată, nu echivalează cu părtinire sau lipsă de

imparțialitate, în absența unor dovezi că o astfel de opinie ar fi fost însoțită de o conduită personalizată sau ar reflecta o animozitate sistematică.

24. Cu referire la suspiciunile reclamantei privind promovarea judecătoarei Stela Procopciuc în funcția de președinte interimar al Curții Supreme de Justiție și trecerea prin vetting într-un context pretins politic, completul de judecată subliniază că aceste proceduri au fost efectuate în temeiul unor acte normative și decizii ale autorităților competente. Simpla percepție subiectivă a unei influențe externe nu presupune o afectare reală a imparțialității, în lipsa unor fapte verificabile.

25. De asemenea, faptul că evaluarea externă a fost realizată de o comisie instituită prin lege și aprobată de autoritățile statului nu poate constitui prin sine un temei valid de recuzare.

26. Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului impune existența unor fapte verificabile care să creeze o aparență obiectivă de părtinire, iar în speță, asemenea fapte nu au fost prezentate.

27. În ceea ce privește susținerile privind o legătură între cauza dedusă judecătii și pozițiile exprimate anterior de judecătoare în legătură cu activitatea CSM, instanța reține că judecătoarea Stela Procopciuc nu este parte în dosar și nu are un interes personal sau profesional în rezultatul litigiului. Numirea în funcție sau activitatea sa instituțională nu creează prin ele însele o situație de incompatibilitate sau părtinire.

28. *Cu privire la cererea de recuzare a judecătoarei Diana Stănilă*, reclamanta invocă promovarea acesteia în procedura de vetting într-un context politic și o presupusă apropiere față de pozițiile pârâtului.

29. Completul de judecată reține că nu au fost prezentate dovezi din care să rezulte exprimarea unei opinii publice sau o implicare directă a judecătoarei în fapte relevante pentru soluționarea cauzei. Procedura de vetting este una reglementată legal și nu poate fi, în sine, un temei pentru recuzare.

30. Astfel, simpla trecere prin această procedură nu presupune afiliere sau părtinire față de Consiliul Superior al Magistraturii, ori față de autoritatea publică ce a instituit comisia de evaluare.

31. De asemenea, nu se poate reține existența unui interes personal sau instituțional al judecătoarei față de rezultatul procesului. Testul obiectiv de imparțialitate, conform jurisprudenței CEDO, nu este întrunit, în lipsa unor fapte verificabile care să susțină existența unei aparențe legitime de părtinire. Reclamanta formulează doar percepții subiective și presupuneri fără susținere probatorie. Prin urmare, cererea de recuzare a judecătoarei Diana Stănilă este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

32. În concluzie, Completul de judecată statuează că toate cele trei cereri de recuzare formulate de reclamanta Victoria Sanduța sunt lipsite de temei juridic și probator. Nu s-au demonstrat relații personale ostile sau favorabile relevante, nu s-au exprimat opinii publice din partea judecătorilor vizați care să echivaleze cu antepunerea, și nu s-a identificat existența unui interes personal sau profesional în soluționarea cauzei.

33. Cererile se bazează pe percepții subiective, interpretări speculative și pe context instituțional general, fără legătură directă cu cauza dedusă judecătii. În lipsa unor fapte obiective și verificabile, nu este întrunit niciun temei de recuzare în sensul art. 50 din Codul administrativ și al jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

34. Pentru considerentele expuse, cererile de recuzare formulate de Victoria Sanduța, se impun a fi respinse ca neîntemeiate.

35. În conformitate cu art. 202 alin. (4) și 230 din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererile depuse de Victoria Sanduța cu privire la recuzarea judecătorilor Stela Procopciuc, Ion Malanciuc și Diana Stănilă.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Oxana Parfeni

Judecători

Alexandru Negru

Gheorghe Stratulat